

הקדמה למהדורה התשיעית

בסמוך לכתיבת ההקדמה למהדורה זו התפרסם (ביום 26.3.2025) פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה (ע"א 41179-01-24) אשר הרחיב את המקרים בהם זכאי עובד שהתפטר לפיצויי פיטורים. זאת כאשר הותקנו, ללא הסכמתו, מצלמות במקום העבודה (גם אם עצם התקנת המצלמות נעשתה על ידי המעסיק מטעמים מוצדקים).

בחרנו לפתוח את ההקדמה בהפניה לפסק דין זה, אשר נשיאת בית הדין הארצי לעבודה, השופטת ורדה וירט-ליבנה, הובילה את הרכב בית הדין בנושא וראתה לנכון להקריאו כפסק דין מנחה בטקס סיום כהונתה.

לדאבון הלב בימים אלה נמשכת בארץ המלחמה שפרצה ב-7.10.2023. השלכותיה מצאו ביטוי בסדרת חוקים ותיקוני חקיקה ובכללם: תיקון לחוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה) תשי"ט-1949, הקובע מגבלה על פיטורי משרתי המילואים ופיטורי בני או בנות זוגם; חוק הגנה על עובדים בשעת חירום (הוראת שעה-חרבות ברזל) תשפ"ד-2023, האוסר על פיטורי עובדים מפונים, חטופים, נעדרים ובני משפחותיהם, אשר נעדרו מעבודתם או לא בצעו אותה בתקופה שבה חלה הוראת השעה, במקרים ובתנאים הקבועים בחוק.

איסור הפיטורים חל גם על עובדים שנעדרו מעבודתם בשל צורך להשגיח על ילדיהם הנמצאים עימם עקב שירות מילואים של בן הזוג; תיקון לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) תש"י-1950, לפיו לא ניתן לפטר בן משפחה של נספה עד תום השנה הראשונה שלאחר מות הנספה, אלא באישור של ועדת התעסוקה.

לחוקים אלה השלכה ישירה בכל הנוגע להליכי סיום ההעסקה והם זכו להתייחסות במהדורה זו.

לכל אלה נוספו עדכונים רבים בחקיקה בפסיקה שהצטברו מאז הוצאתה לאור של המהדורה השמינית.

לא נותר לנו לקוות כי תמומש החזרת כל החטופים לאלתר ומצב המלחמה בו אנו נמצאים במועד הוצאת הספר לאור, יעבור מן העולם.

אפרת בירן, עו"ד

נחום פינברג, עו"ד

אפריל 2025